

Finansdepartementet
Postmottak@fin.dep.no

Deres ref 14/5757 SL HSH/KR

Vår ref 207.02

Dato: 8. april 2015

Høringsuttalelse vedrørende NOU 2014: 13 Kapitalbeskatning i en internasjonal økonomi

Overordnet om skattesystemet og utvalgets forslag

Hovedlinjene i det norske skattesystemet har ligget fast siden 1992, mens verden er betydelig endret. Akademikerne mener derfor det er positivt at morgendagens skatte- og avgiftssystem nå utredes.

Scheelutvalget presenterer en bred gjennomgang av det norske skattesystemet, og har med det lagt et godt grunnlag for å vurdere endringer i skattleggingen. Utvalget har lagt betydelig vekt på oppdemming for både nasjonale og internasjonale skattetilpasninger i sitt samlede forslag til endringer. Videreføring av prinsipper bak skattereformene av 1992 og 2006 står sentralt for utvalget. Ideen om brede grunnlag og lave satser fra 1992-reformen foreslås videreført sammen med lik skattesats for selskap og på alminnelig inntekt for personer. Eierskapsbeskatningen for personer fra skattereformen i 2006 foreslås økt slik at samlet eierinntekt skattlegges på nivå med lønnsinntekt på marginen. For lønsmottakere foreslås det en omlegging der en større del av beskatningen skjer gjennom en ny bruttoskatt samtidig med at mulighetene for fradrag i nettoinntekten begrenses. Utvalget peker på at den nye bruttoskatten på personinntekt er godt egnet for å tilpasse beskatningen for å oppnå et bestemt proveny samlet sett.

Akademikerne ønsker et skattesystem som er helhetlig og enkelt, og samtidig grønnere og bedre tilpasset den internasjonale konkurransesituasjon enn dagens system. Velferdsstaten kan bare sikres gjennom et system som ivaretar og stimulerer til verdiskaping, samtidig som fellesskapets inntekter sikres på lang sikt. Systemet må oppleves som rettferdig av store grupper. Skattesystemet må underbygge hovedelementene i den norske modellen, og videreføre insentiver til et fleksibelt og omstillingsdyktig næringsliv.

Akademikerne vil påpeke at Scheel-utvalgets utredning av nytt skattesystem inneholder mange momenter som av utvalget selv er forutsatt utredet nærmere. Dette innebærer at det ikke er mulig å vurdere et helhetlig forslag før videre analyser og lovarbeid er presentert. Et mer fullstendig forslag til nytt skattesystem bør derfor sendes på egen høring når det foreligger. Akademikerne vil dessuten peke på viktigheten av at endringer i skattesystemet har bred politisk støtte. Investeringer av langsiktig karakter og bedriftenes rammebetingelser må være forutsigbare og stabile.

Om enkeltmomenter i utvalgets forslag

1. Akademikerne mener vi i Norge også i fremtiden skal ha et velutviklet velferdstilbud til befolkningen. Redusert skatt på inntekt kan helt eller delvis finansieres gjennom *økt skatt på forbruk*, særlig det forbruket som skader klima og miljø. I den forbindelse må det gjøres en særskilt og samlet vurdering av proveny. *Grønne skatter og avgifter* har, i motsetning til de fleste andre skatter, nettopp som formål å korrigere markedspriser og påvirke atferd der prisene i utgangspunktet ikke reflekterer samfunnsøkonomisk kostnad. Slike skatter og avgifter vil kunne fremskynde overgangen til et lavutslippssamfunn. Dette potensialet må unyttes og brukes til å redusere vridende skatter som skatt på arbeid. Utvalgets konklusjoner går etter Akademikernes mening ikke langt nok i å analysere muligheter og utfordringer på dette området. En grundig og mer detaljert analyse av slike endringer i skattesystemet er en naturlig og viktig jobb for regjeringens *grønne skattekommissjon*.
2. Akademikerne støtter utvalgets forslag om en *reduksjon i selskapsskattesatsen*, men etterlyser samtidig en begrunnelse for forslaget om å videreføre en standardmodell for selskapsbeskatning heller enn å vurdere en skattemodell for selskap der gjeld og egenkapital behandles skattemessig likt. Vi savner en nærmere redegjørelse for hvordan personbeskatningen burde se ut ved enn annen form for selskapsbeskatning.
3. Akademikerne støtter utvalgets intensjon om videreføring av *symmetriprinsippet*. Utvalgets forslag til endringer for å tilpasse den øvrige beskatningen til lavere selskapsskattesats støttes også i all hovedsak. Akademikerne er imidlertid kritiske til utvalgets forslag om en betydelig økning i beskatningen av eierinntekter. I den personlige inntektsbeskatningen mener vi utvalget legger opp til en for høy og for progressiv beskatning.
4. Akademikerne mener utvalgets forslag om å fjerne *fradragmuligheter* knyttet til fagforeningsmedlemskap, arbeidsreise og pendling ikke må realiseres. Akademikerne er enige i at det i forbindelse med omlegging til et nytt skattesystem er behov for en kritisk gjennomgang av fradragene. Fradrag som i liten grad er knyttet til inntektsopptjening kan vurderes fjernet eller begrenset, og på den måten bidra til reduksjon av skattesatser som har negative effekter på økonomien. Fradrag knyttet til arbeidsreiser og merutgifter for pendlere er imidlertid klart knyttet til inntektsopptjeningen, og bør således bestå. Fradrag for fagforeningskontingent er et svært viktig bidrag til det organiserte arbeidslivet – og er etter Akademikernes mening avgjørende for legitimiteten til den norske modellen og lønnsdannelsen i Norge. Det er bred enighet om at den norske modellen representerer et viktig konkurransefortrinn i forhold til andre land. Holdenutvalget ga også den koordinerte lønnsdannelsen i Norge et usedvanlig godt vitnemål. Det er vanskelig å se gode alternativer for å fremme fagforeningsmedlemskap enn nettopp å gi mulighet for at fagforeningskontingenten kan trekkes fra inntekten ved skatteutmålingen. Vi mener et slik fradrag vil ha klare positive effekter på norsk økonomi gjennom oppslutning og legitimitet til fagforeningene i en tid der internasjonalisering og arbeidsinnvandring utfordrer den norske modellen.
5. Endringer i bolig- og eiendomsbeskatning har vidtrekkende konsekvenser både for borgernes privatøkonomi og på makroøkonomisk nivå. Effektene av endringene som foreslås er etter vår mening ikke godt nok utredet i utvalgets rapport. Dersom endringer skal vurderes på dette området må konsekvensene analyseres både for enkeltvirksomheter/-personer/-husholdninger og i et helhetlig perspektiv. Akademikerne mener det uansett er viktig å skille mellom folks hjem (primærbolig) og eventuelle sekundærboliger og fritidseiendommer, samt mellom næringseiendom og primærboliger.

6. Når det gjelder virkninger av *formuesskatten* vises det til at redusert formuesskatt vil kunne øke innenlands sparing, men ikke nødvendigvis påvirke samlet investeringsnivå i Norge. Akademikerne kjenner ikke til forskning som påviser klare negative effekter av formuesskatt, men legger til grunn at negative effekter på næringsvirksomhet kan forekomme. Formuesskatten kan i så fall være en problemstilling for virksomheter i oppstartsfasen, og således være til hinder for innovasjonsevne og gründervirksomhet. Rammebetingelser som legger til rette for innovasjon og gründervirksomhet er avgjørende viktig for å sikre et fleksibelt, omstillingsdyktig og produktivt næringsliv i fremtiden. Akademikerne mener derfor problemstillingene knyttet til formuesskatt bør utredes nærmere.

Med vennlig hilsen

Akademikerne

Trond Teisberg – sign